

Filosofische wandeling

De komende 50 minuten gaan jullie in 2 of 3-tallen een filosofische wandeling ervaren. Concreet betekent dit dat jullie tijdens het wandelen een onderwerp met elkaar bespreken, in de vorm van een fundamentele vraag en dmv een Socratisch onderzoek. In dit geval gaat het om de vraag: "Wat is ruimte voor ethiek?".

Een Socratisch onderzoek is een gezamenlijk onderzoek waarbij gezocht wordt naar een antwoord op een conceptuele uitgangsvraag door de kunst van het vragen stellen. Idealiter gebeurt dit adhv een concreet voorbeeld waarin de uitgangsvraag een rol speelt. In die zin lijkt het op een moreel beraad waarin ook een concreet voorbeeld, een casus, wordt besproken en dialogische vaardigheden worden gebruikt voor een gezamenlijk onderzoek naar een dilemma of morele vraag.

Instructies:

- Jullie hebben 50 minuten om te wandelen in de omgeving.
- Probeer zo veel mogelijk een Socratische houding aan te nemen tijdens het gesprek door:
 - De tijd te nemen. Los te komen van de waan van alledag. Je eigen overtuigingen, opvattingen en oordelen te onderzoeken en er op te reflecteren.
 - Zorgvuldig te luisteren. Probeer in de tijd dat de ander spreekt echt te luisteren naar wat er gezegd wordt, zonder meteen bezig te zijn met je eigen gedachten en oordeel daarover.
 - Opschorten van eigen oordeel. Probeer de ander te begrijpen, zonder meteen je eigen oordeel uit te spreken, maak op die manier ruimte voor nieuwe ideeën.
 - Kritische vragen te stellen, waarmee je de ander en jezelf aan het denken zet. Vaak menen we dingen te weten die eigenlijk, als we er echt over leren denken, niet kloppen. Probeer te expliciteren wat je gesprekspartner meent te weten, door bv. te herhalen wat hij/zij zegt; verschillende stellingen van je gesprekspartner zo duidelijk, volledig en helder mogelijk (laten) formuleren; deze in verband brengen met elkaar; eventuele tegenstrijdigheden hierin aan het licht brengen
 - Samen 'met' de ander te denken, niet 'tegen' de ander. Probeer de anderen niet te overtuigen/ gelijk te krijgen (debat) maar probeer samen in gesprek te gaan (dialog). Leren balanceren tussen reflectie (nadenken) en reactie (zelf iets naar voren brengen). In een dialoog met anderen gaat het om die balans. Het is daarbij van belang dat je nadenkt over wat er werkelijk gezegd wordt.
 - Onderliggende waarden te onderzoeken en niet op oplossingen te fixeren; vraag door: "waarom is dat zo?", zonder meteen naar een oplossing te vragen of daar zelf mee te komen.
- Probeer na ongeveer 45 minuten naar consensus te gaan en een gezamenlijk antwoord te formuleren op de uitgangsvraag 'Wat is ruimte voor ethiek?'.